

การประเมินโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง
ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

หนังสืออ้างอิง
ใส่เฉพาะใบห้องสมุด

ณัฐชากานต์ เชียงทอง

24 ส.ค. 2546

TH0006716

161151

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2545

ISBN 974-616-783-9

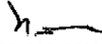
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ดร. ประเสริฐ สмпพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

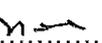
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ดร. ประเสริฐ สмпพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ

(ดร.บุญลือ ทองอยู่)

.....กรรมการ

(ดร.สมศักดิ์ ลิลา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...20...เดือน...มิถุนายน...พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ชารี มณีศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะท่าน ดร.บุญลือ ทองอยู่ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งมาช่วยเป็นกรรมการสอบครั้งนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณท่าน ดร.ปราโมทย์ เจนกาน ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในความตั้งใจที่จะอนุเคราะห์เวลาอันมีค่าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าครั้งนี้ แต่เนื่องจากเสียชีวิตก่อนถึงกำหนดสอบ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณท่านทองสุข มั่นตาทร ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเพื่อนข้าราชการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบถ้วน

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธร สุนทรยุทธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา รวมทั้งคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน อีกทั้งบุคคลที่ให้ความรัก ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจและช่วยให้ผู้วิจัยได้มีความมานะพยายามตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดีในที่สุด

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดา มารดา ครูและคณาจารย์ทุกท่าน เพื่อเป็นสิ่งทดแทนบุญคุณที่ให้ความรู้ และประสบการณ์ที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ณัฐชากานต์ เชียงหวอง

41920396 : สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา ; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : การประเมิน/โครงการ/ฝึกอบรม/ผู้บริหารการศึกษา/สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

ณัฐชากานต์ เชียงทอง : การประเมินโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (AN EVALUATION OF THE PRE-PROMOTIONAL TRAINING PROJECT OF THE INSTITUTE FOR DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม, ค.ศ., ชารี มณีศรี, M.Ed., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ศ. 155 หน้า. ISBN 974-616-783-9

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP evaluation model) ประเมินโครงการในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้ที่เกี่ยวข้อง กรมสามัญศึกษา จำนวน 50 คน, กรมอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

ด้านบริบท ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และหลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการฝึกอบรมกับนโยบายการฝึกอบรม โดยรวมมีความสอดคล้องกันทุกประการ และความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และหลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการฝึกอบรมกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยรวมมีความสอดคล้องในระดับมาก

ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรที่เลี้ยงมีความเห็นว่า ปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในโครงการ โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และงบประมาณมีความเพียงพอ

ด้านกระบวนการ ความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการกับการปฏิบัติจริงมีความสอดคล้องกันในระดับมาก สำหรับความเหมาะสมของเนื้อหาและการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ กิจกรรมการอบรม วิทยากรที่เลี้ยง และการอำนวยความสะดวก โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก

ด้านผลผลิต โครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ของโครงการฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินที่สถาบันพัฒนาผู้บริหารศึกษากำหนด

41920396 : Major : EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
KEYWORD : EVALUATION/PROJECT/TRAINING/PROMOTIONAL/THE INSTITUTE FOR
DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS)

NATCHAKARN SEINGWONG : AN EVALUATION OF THE PRE-PROMOTIONAL TRAINING
PROJECT OF THE INSTITUTE FOR DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS. THESIS
ADVISOR : PRASERT SOMPONGTAM, Ph. D., CHARI MANISRI, M.Ed., PHAIRAT WONGNAM, Ph.D.
155 P. ISBN 974-616-783-9

The purposes of this research were to evaluate the pre-promotional training project of The Institute for Development of Educational Administrators. Through the use of CIPP Model which included the evaluation of basic factor, context, input, process and product. The sample consisted of 50 trainees and people involved of The General Department, 50 trainees and people involved of The Vocational Education Department and 50 trainees and people involved of The Office of National Primary Educational Commission. The total number were 150 samples. The instruments used for collecting the data were five-rating scale questionnaires. Data analysis was percentage, conducted through means and standard deviation.

The findings of the study were as follows :

The Context : There were agreements between the objectives and the training course of the project and training policy. Also there were agreements between the objectives and the training course of the project and the trainees need at the high level.

The Input : The trainees and training supporters believed that the input factors used in the project were suitable as the high level. and there was balanced budget.

The Process : There were agreements between the training plan and the real implementation at the high level. For the suitability of training process, content, curriculum activity, knowledge and experience, training activity, training supporters and convenience, there were rated, as a whole, at the high level.

The Product : The training project of the pre-promotional of The Institute for Development of Educational Administrators had been at the high level and trainees all of the participants could pass the achievement test at the end of The Institute for Development of Educational Administrators.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	6
กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ประวัติและบทบาทของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.....	13
การฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการฝึกอบรม.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
การอภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	131
ภาคผนวก ค.....	153
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	155

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แผนการดำเนินการประเมินโครงการการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา..... 59
2	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมเตรียม ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง กับนโยบายการฝึกอบรม..... 67
3	แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์และหลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการกับความต้องการของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา..... 70
4	แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินระดับความพร้อมและ ความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถาน ศึกษาระดับสูง ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากรที่เลี้ยง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา..... 73
5	ค่าใช้จ่ายงบประมาณในโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา 77
6	ค่าร้อยละเกี่ยวกับการประเมินความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดฝึกอบรม กับการปฏิบัติจริง ในโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหารโครงการ วิทยากรที่เลี้ยง และผู้ที่เกี่ยวข้อง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถาน..... 79
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ ฝึกอบรม ในด้านเนื้อหาและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จำแนกตาม สังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา..... 82
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ ฝึกอบรมในด้านความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ และกิจกรรมการฝึกอบรม ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหาร สถานศึกษาระดับสูง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา..... 87

9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ ฝึกอบรม ในด้านวิทยากร ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการ ฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหาร สถานศึกษา.....	90
10	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมของ กระบวนการฝึกอบรม ในด้านการอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็น ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา.....	93
11	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินการเรียนรู้ และพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบและแบบประเมิน ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำหรับโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จำแนกตามสังกัด ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม.....	95
12	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรม ด้านการเรียนรู้และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ของผู้เข้า รับการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง จำแนกตามสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา.....	97

สารบัญภาพ

ตารางที่		หน้า
1	กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
2	แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจตามแบบจำลองซิปป์.....	41

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University